

PROVINSIALE EKSAMEN JUNIE 2024 GRAAD 11

REKENINGKUNDE VRAESTEL 1

TYD: 2 uur

PUNTE: 150

11 bladsye + 1 formuleblad en 'n antwoordboek van 9 bladsye

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Beantwoord ALLE vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDBOEK word voorsien waarin alle vrae beantwoord moet word.
3. 'n FORMULEBLAD vir finansiële aanwysers word verskaf aan die agterkant van die vraestel.
4. Wys alle bewerkings om deelpunte te verdien
5. Jy mag 'n nie-programmeerbare sakrekenaar gebruik.
6. Jy mag 'n donker potlood, blou of swart ink gebruik om die vraestel te beantwoord.
7. Waar van toepassing wys al die berekeninge tot EEN desimale plek
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer die vraestel beantwoord word. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	TYD IN MINUTE
1.	AARP beginsels en Staat van Omvattende Inkomste	50	40 minute
2.	Vennootskappe: Konsepte en Staat van finansiële posisie en Notas	45	36 minute
3.	Ontleding en vertolking	43	34 minute
4.	Probleemoplossing	12	10 minute
TOTAAL		150	120 minute

VRAAG 1: AARP BEGINSELS EN STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE
(50 punte; 40 minute)

- 1.1 Kies EEN woord/term vir elk van die volgende stellings deur 'n AARP beginsel uit die lys hieronder te kies. Skryf slegs die antwoord langs die vraagnommer (1.1.1 – 1.1.4) in jou ANTWOORDBOEK neer

Lopende saak; Omsigtigheid; Historiese koste, Wesenlikheid, Besigheidsentiteit, Paringsbeginsel
--

- 1.1.1 Besigheid verwag om 'n wins van R80 000 te maak op die verkoop van 'n gedeelte van die gebou, dit sal nie in die boeke ingeskryf word voordat die oordrag van die grond afgehandel is nie.
- 1.1.2 Versekering R2 300, word vooruit betaal. Hierdie bedrag word nie weerspieël in die staat van omvattende inkomste nie
- 1.1.3 Die besigheid sal in die toekoms voortgaan om te funksioneer.
- 1.1.4 Rente uitgawe moet afsonderlik in die finansiële state opgeteken word. (04)

1.2 **HLAZO HANDELAARS**

GEVRA:

Die volgende inligting is geneem uit die boeke van Hlazo Handelaars op 29 Februarie 2024. Die besigheid gebruik 'n winsopslag van 80% op kosprys.

- 1.2.1 Stel die Inkomstestaats (Staat van Omvattende Inkomste) van Hlazo Handelaars op vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024. (42)
- 1.2.2 **Verwys na inligting B(viii)**
- Gee **TWEE** moontlike redes waarom die huurinkomste verlaag het (04)

INLIGTING
A UITTREKSEL UIT DIE VOORAANPASSINGSPROEFBALANS OP 29 FEBRUARIE 2024

Toerusting (teen kosprys)	432 800
Opgehoopte waardevermindering op toerusting	82 100
Lening: Tika Bank	611 300
Handelsvoorraad	212 000
Debiteurekontrole	115 420
Voorsiening vir oninbare skuld	11 950
Bank (Debiet)	79 450
Verkope	1 248 260
Koste van verkope	?
Debiteure-afslag	3 200
Diverse uitgawes	86 700
Telefoon	23 650
Salarisse en Lone	189 240
Versekering	42 840
Verpakkingsmateriaal	14 000
Oninbare skuld	8 800
Waardevermindering	85 600
Huuruitgawe	78 200
Rente op vaste deposito (balanseerder syfer)	?

B AANSUIWERINGS EN ADDISIONELE INLIGTING

- (i) Goedere met 'n kosprys van R9 200 is op krediet verkoop aan P Smith. Geen inskrywing is gemaak nie.
- (ii) Op 29 Februarie 2024 het 'n fisiese voorraadopname die volgende aan die lig gebring:
 - Handelsvoorraad R196 450.
 - Verpakkingsmateriaal gebruik R7 900.
- (iii) 'n Debiteur, T Naidoo, wie se rekening voorheen afgeskryf is, het R800 betaal. Die boekhouer het die bedrag verkeerdelik in die oninbare skuldrekening gekrediteer.
- (iv) Voorsiening vir oninbare skuld moet met R5 000 verminder word.

- (v) Een werknemer is uitgelaat uit die Salarisjoernaal vir Januarie 2024

Bruto salaris	Aftrekkings	Netto salaris	WVF bydrae
?	R560 (7%)	?	160 (2%)

LET WEL: WVF-bydrae sluit bydraes in wat deur die werkgever gemaak is. Alle bydraes vorm deel van salarisse en lone.

- (vi) Versekering sluit 'n jaarlikse polis in van R57 840 wat op 1 June 2023 uitgeneem is.
- (vii) Die leningstaat wat van Tika Bank ontvang is, wys 'n eindsaldo van R630 800.
- (viii) Huurinkomste is vir die tydperk van 1 Maart 2023 tot 31 Desember 2023.
LET WEL: Huur verminder met R400 per maand vanaf 1 November 2023.
- (ix) Die bankstaat het die volgende items aan die lig gebring wat nie in die betrokke kontantjoernale aangeteken is nie:
- Transaksiefooie R340
 - EFO fooie R210

VRAAG 2: VENNOOTSKAPPE: STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE EN NOTAS
(45 punte: 36 minute)

ROSEY DAISY BLOOMS

Die volgende inligting is uit die rekords van Rosey Daisy Blooms, 'n vennootskap wat deur White Rose en Yellow Daisy besit word.

GEVRA:

- 2.1 Pas die beskrywings in KOLOM A by die term in KOLOM B. Skryf slegs die korrekte letter langs die vraagnommer in jou antwoordboek neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.1.1	Nie-bedryfsbate	A	Die bedrag wat onder bedrysbates aangeteken word.
2.1.2	Solvensie	B	Hierdie bate neem meer as 12 maande om in kontant omgesit te word.
2.1.3	Bedryfsbate	C	Die vermoë om huidige skuld te betaal.
2.1.4	Likiditeit	D	Hierdie bates kan binne 12 maande in kontant omgesit word.
2.1.5	Bank Oortrokke	E	Die besigheid se vermoë om al sy skuld te delg.
		F	Gee 'n aanduiding of die besigheid deur sy eie kapitaal of deur geleende kapitaal bedryf word.

(05)

- 2.2 Stel die Bedryfsbate nota op vir die Staat van Finansiële posisie op 29 Februarie 2024.

(20)

Verwys na inligting A & B

- 2.3 Stel die Ekwiteite en Laste afdeling van die Staat van Finansiële posisie op.

(20)

Verwys na inligting A tot D

INLIGTING:

Uittreksel van die Na-aansuiwerings Proefbalans op 29 Februarie 2024.

Kapitaal: Rose	290 000
Kapitaal: Daisy	280 000
Privaatrekening : Rose (01 Maart 2023)	DR 67 000
Privaatrekening : Daisy (01 Maart 2023)	CR 55 000
Onttrekkings: Rose	?
Onttrekkings: Daisy	85 000
Bank	178 000
Kleinkas	2 500
Debiteurekontrole	59 000
Lening : Tulip bank	?
Vaste deposito: Lilly bank	690 000
Krediteurekontrole	160 000
Opgelope inkomste	16 000
Opgelope uitgawe	3 500
Vooruitbetaalde uitgawe	4 000

- A. Rose het halfpad deur die jaar haar kapitaal met R20 000 verhoog, dit is nog nie aangeteken nie. Daisy se kapitaal het dieselfde gebly gedurende die jaar.
- B. Die vennootskapsooreenkoms bepaal die volgende:
- Rente op kapitaal word bereken teen 10% van die kaspitaal se saldo's.
 - Daisy se bonus is 50% meer as dié van Rose.
 - Die totale salaris wat aan Rose betaal is, het R159 000 beloop, dit het haar salaris vir Maart 2024 ingesluit. Daisy se salaris vir die jaar het R182 000 beloop. Beide vennote is geregtig op 'n R1 000 verhoging p.m. op 01 Januarie elke jaar wat in aanmerking geneem is.
 - Die netto wins vir die jaar het R600 000 beloop en die oorblywende wins word in die verhouding van 2:3 onderskeidelik tussen Rose en Daisy gedeel.
 - Daisy se onttrekkings het R85 000 beloop, Rose onttrek 50% meer as Daisy.
- C. 'n Krediteur met 'n kredietsaldo van R2 000 moet oorgedra word na die Debiteuregrootboek.

- D. Die rente op lening word gekapitaliseer. Onder is die Leningstaat ontvang van Tulip bank.

TULIP BANK LENINGSTAAT OP 29 FEBRUARIE 2024	
Saldo op 01 Maart 2023	380 000
Rente vir die jaar	
Terugbetaling ingesluit rente (R6 500 x 12)	78 000
Saldo op 29 Februarie 2024	330 000

Die kapitaalgedeelte van die lening wat in die volgende boekjaar betaal sal word, sal met R15 000 verhoog.

45

VRAAG 3: ONTLEDING EN VERTOLKING

(43 punte; 32 minute)

FAIRYTALE PALEISE HANDELAARS

Fairytale Paleise Handelaars is 'n vennootskap wat deur Cinderelli en Snowy besit word. Die finansiële jaar eindig op 29 Februarie 2024. Hulle maak gebruik van 'n 20% winsopslag op koste van verkope.

EIS

GEVRA:

- 3.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024.

3.1.1	Bruto wins op Verkope.	(04)
3.1.2	Vuurproefverhouding.	(04)
3.1.3	Gemiddelde persentasie opbrengs verdien deur Snowy.	(07)
3.1.4	Skuld\Ekwiteitsverhouding.	(04)
3.1.5	Solvabiliteitsverhouding.	(04)

Profitability

- 3.2 Cinderelli en Snowy ontvang 'n aanbod van 'n potensiële 3de vennoot. Die vennoot stel meestal belang in die winsgewendheid van die vennootskap. Dink jy Fairytale Paleis se winsgewendheid is goed? Verskaf twee aanwysers met syfers om jou antwoord te staaf. (05)

- 3.3 Die besigheid het nie die beoogde winsopslag van 20% behaal nie. Verskaf TWEE moontlike redes waarom die winspersentasie nie behaal word nie. (04)

Likiditeit

- 3.4 Lewer kommentaar oor die Likiditeit van die besigheid. Verwys na **TWEE** relevante aanwysers met syfers om jou antwoord te staaf. (04)

Risiko

- 3.5 Die vennote het besluit om 'n afleweringsdiens te begin aanbied. Hulle oorweeg dit om 'n bykomende lening te neem om die aankoop van 'n nuwe voertuig te finansier. Is dit wys vir hulle om hulle lening te verhoog? Haal een finansiële aanwyser met syfers aan om jou antwoord te staaf. (04)

Winsgewendheid

- 3.6 Snowy is tevrede met die opbrengs wat sy ontvang het, verduidelik hoekom deur syfers aan te haal. (03)

INLIGTING

- A. Uittreksel uit die Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024.**

Verkope	R1 830 000
Koste van verkope	R1 610 400
Bruto wins	?
Netto wins	R 223 875

B. Uittreksel uit die Staat van Finansiële Posisie op 29 February 2024.

	2024	2023
Nie-bedryfsbates	1 375 650	
Vaste deposito @ 10% p.a.	?	200 000
Bedryfsbates	585 500	738 000
Voorraad	170 500	238 000
Handels en ander ontvangbares	240 000	350 000
Kontant en kontantekwivalente	175 000	150 000
Vennote belang	?	?
Kapitaal: Cinderelli	600 000	480 000
Kapitaal: Snowy	620 000	490 000
Privaatrekening: Cinderelli	CR 42 000	CR 78 000
Privaatrekening: Snowy	DR 13 500	CR 37 000
Nie bedryfslaste	419 900	600 000
Bedryfslaste	292 750	307 500

C. Finansiële aanwysers en addisionele inligting

	2024	2023
Bedryfswins op verkope	16%	23%
Bedryfsuitgawes op verkope	19%	12%
Bedryfskapitaalverhouding	2:1	2,4: 1
Vuurproefverhouding	?	1.63:1
Debiteure invorderingsperiode	32 Dae	40 Dae
Skuld-ekwiteit	?	0,6: 1
Totale Verdienste deur Cinderelli		
Totale Verdienste deur Snowy	149 250	
Opbrengs op vennote se belang	14%	20%

VRAAG 4: VASTE BATE BESTUUR

(12 punte; 10 minute)

PROBLEEMOPLOSSING

Jones Mahlaba besit drie taxi's. Sy is bekommerd oor die prestasie van die besigheid.

GEVRA

- 4.1 Identifiseer EEN groot probleem wat met elke taxi verband hou. Haal syfers aan en verskaf oplossings vir die probleme wat geïdentifiseer is.

(12)

INLIGTING

Inligting van die besigheidsrekords op 31 Mei 2024, die einde van die finansiële jaar.

	TAXI 1	TAXI 2	TAXI 3
Datum aangekoop	1 June 2009	1 July 2021	1 April 2023
Kosprys van voertuie	R140 700	R276 000	R432 000
Opgehoopte waardevermindering	R140 699	R234 600	R100 800
Totale inkomste van taxi-tariewe	R1 462 500	R720 000	R480 900
Kilometers afgelê	97 500 km	49 000 km	32 060 km
Tarief per kilometer	R15	R15	R15
Brandstof en herstelwerk kostes	R843 375	R303 800	R92 974
Brandstof en herstelwerk per kilometer	R8,65	6,20	2,90

12

TOTAAL: 150

EINDE

BYLAE

FORMULEBLAD

$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Totale verdienste deur vennoot}}{\text{Gemiddelde vennote ekwiteit}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Gemiddelde vennote ekwiteit}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates : Bedryfslaste	Bedryfsbates – Voorraad Bedryfslaste	
Handels – en ander Debiteure + Kontant en Kontant Ekwivalente: Bedryfslaste		
$\frac{\text{Gemiddelde Debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1} \text{ or } \frac{12}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Kredietaankope of koste van verkope}} \times \frac{365}{1} \text{ or } \frac{12}{1}$	
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1} \text{ or } \frac{12}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}}$	
Nie bedryfslaste : Vennote ekwiteit	Totale Bates : Totale Laste	
Vaste Koste Verkoopsprys per eenheid – veranderlike koste per eenheid		

GAUTENG PROVINCE
EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE EKSAMEN

JUNIE 2024

GRAAD 11

REKENINGKUNDE
VRAESTEL 1
ANTWOORDBOEK

TYD: 2 uur

PUNTE: 150

9 bladsye

Naam van skool:	
Naam van leerder:	
Datum:	

Vraag	Onderwerp	Moontlike punte	Punt behaal	Moderator Punt
1	AARP beginsels en Staat van Omvattende Inkomste	50		
2	Vennootskappe: Konsepte en Staat van Finansiële Posisie en Notas	45		
3	Ontleding en Vertolking	43		
4	Probleemoplossing	12		
TOTAAL		150		

VRAAG 1 AARP BEGINSELS EN STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE
(50 punte; 40 minute)

1.1 AARP BEGINSELS

1.1.1	
1.1.2	
1.1.3	
1.1.4	

04

1.2.1 HLAZO HANDELAARS

**STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG
29 FEBRUARIE 2024.**

Verkope		
Koste van verkope		
Bruto wins		
Ander inkomste		
Bedryfsinkomste		
Bedryfsuitgawes		
Diverse uitgawes		86 700
Telefoon		23 650
Bedryfswins		
Wins voor rente uitgawe		
Netto wins vir die jaar		210 090

42

1.2.2 Gee TWEE moontlike redes waarom die huurinkomste verlaag het.

--

4

50

VRAAG 2: VENNOOTSKAPPE: STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE EN NOTAS
(45 punte; 36 minute)

2.1 PASITEMS

2.1.1	
2.1.2	
2.1.3	
2.1.4	
2.1.5	

5

2.2 NOTA TOT DIE STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 29 FEBRUARIE 2024

2.2 LOPENDE REKENING

	Rose	Daisy
Netto wins vir die jaar		
Salarisse		182 000
Rente op kapitaal		
Bonus	25 000	
Primêre Verdeling	201 000	247 500
Finale verdeling		
Onttrekkings		(85 000)
Behoue inkomste		
Saldo aan die begin		
Saldo aan die einde van jaar		

20

Toon berekeninge:
Rose se salaris:

Rente op kapitaal(Rose)

Rente op kapitaal (Daisy)

UITTREKSEL VAN DIE STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP
29 FEBRUARIE 2024

2.3

EKWITEIT EN LASTE	
EIENAARSBELANG	
NIE-BEDRYFSLASTE	
BEDRYFSLASTE	
Handels- en ander betaalbares	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	

20

45

VRAAG 3: ONTLEDING EN VERTOLKING

(43 punte; 32 minute)

3.1 FAIRYTALE PALEIS HANDELAARS

3.1.1	Bereken die Brutowins op Verkope.	Antwoord

04

3.1.2	Bereken die vuurproefverhouding.	Antwoord

04

3.1.3	Bereken die gemiddelde persentasie opbrengs verdien deur Snowy.	Antwoord

07

3.1.4	Bereken die Skuld\Ekwiteitsverhouding.	Antwoord

04

3.1.5	Bereken die Solvabiliteitsverhouding.	Antwoord

04

3.2	Cinderelli en Snowy ontvang 'n aanbod van 'n potensiële 3de vennoot. Die vennoot stel meestal belang in die winsgewendheid van die vennootskap. Dink jy Fairytale Paleis se winsgewendheid is goed? Verskaf twee aanwysers met syfers om jou antwoord te staaf.

05

3.3	Die besigheid het nie die beoogde winsopslag van 20% behaal nie. Verskaf TWEE moontlike redes waarom die winspersentasie nie behaal word nie.

04

3.4	Lewer kommentaar oor die likiditeit van die besigheid. Verwys na TWEE relevante aanwysers met syfers om jou antwoord te staaf.

04

3.5	Die vennote het besluit om 'n afleweringsdiens te begin aanbied. Hulle oorweeg dit om 'n bykomende lening te neem om die aankoop van 'n nuwe voertuig te finansier. Is dit wys vir hulle om hulle lening te verhoog? Haal een finansiële aanwyser met syfers aan om jou antwoord te staaf.
-----	--

--	--

04

3.6	Snowy is tevrede met die opbrengs wat sy ontvang het, verduidelik hoekom deur syfers aan te haal.
-----	---

--	--

03

43

VRAAG 4: PROBLEEMOPLOSSING

(12 punte; 10 minute)

4.1.1

EEN PROBLEEM HAAL SYFERS AAN	OPLOSSING
TAXI 1:	
TAXI 2:	
TAXI 3:	

12

TOTALE PUNTE
150

EINDE

PROVINSIALE EKSAMEN

JUNIE 2024

GRAAD 11

NASIENRIGLYNE

REKENINGKUNDE VRAESTEL 1

9 bladsye

Nasienbeginsels:

1. Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (Geen vreemde-item strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenaliserings word toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte op die syfer vir daardie item verdien.
3. Volpunte vir korrekte antwoorde. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie).
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakies voorsien word nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui, kan deelpunte toegeken word om te onderskei tussen die verskillende kwaliteite van antwoorde van kandidate.
7. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir hierdie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
8. Waar metodepunte toegeken word vir bewerkings moet die nasiener die redelikheid van die antwoord inspekteer en ten minste een deel moet korrek wees voordat die punt toegeken word.
9. Waar metodepunte toegeken word, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is nie.
10. Wees bewus van kandidate wat geldige alternatiewe buite die nasienriglyne bied.
11. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding

QUESTION 1: GAAP PRINCIPLES AND INCOME STATEMENT

(50 marks; 40 minutes)

1.1 AARP BEGINSELS

1.1.1	Omsigtigheid ✓
1.1.2	Paringsbeginsel ✓
1.1.3	Lopende saak ✓
1.1.4	Wesenlikheid ✓

4

1.2.1 HLAZO HANDELAARS

STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG
29 FEBRUARIE 2024.

*een deel korrek

Verkope(1 248 260✓ - 3 200 ✓ + 16 560 ✓✓)	✓*	1 261 620
Koste van verkope verkope x 100/180	✓✓*	(700 900)
Bruto wins SVerkpe – Koste van verkope 8	✓*	560 720
Ander inkomste berekening	✓*	99 000
Voorsiening vir oninbare skuld aangesuiwer	✓	5 000
Oninbare skuld ingevorder	✓	800
Huurinkomste (78 200 ✓ + 15 000✓✓)	✓*	93 200
Bedryfsinkomste BW + AI 8	✓*	659 720
Bedryfsuitgawes		(446 130)
Diverse uitgawes		86 700
Telefoon		23 650
Salarisse en lone (189 240✓ + 8 000✓✓ + 160✓✓)	✓	197 400
Versekering(42 840✓ – 14 460✓)	✓	28 380
Verpakkingsmateriaal	✓	7 900
Oninbare skuld (8 800 + 800)	✓✓	9 600
202 800 twee punte Handelsvoorraad tekort (212 000✓ – 9200✓ - 196 450✓)	✓	6 350
Waardevermindering	✓	85 600
Bankkoste (340 + 210)	✓✓	550
Bedryfswins BI – BU 20	✓	213 590
Rente inkomste balanserende syfer (BW – wins voor rente uitgawe)	✓✓	16 000
Wins voor rente uitgawe NW+ Rente uitg	✓✓	229 590
Rente uitgawe (630 800 – 611 300)	✓✓	(19 500)
Netto wins vir die jaar 6		210 090

42

1.2.2 Gee TWEE moontlike redes waarom die huurinkomste verlaag het.

Enige TWEE geldige redes ✓✓ ✓✓ deelpunte vir onvolledige/
gedeeltelike/onduidelike antwoorde.

- Huurder kon nie bekostig om die oorspronklike huur te betaal nie en het vir 'n afname onderhandel.
- Die huurder het onderhandel om 'n kleiner vloerruimte te gebruik.
- Die huurder het 'n goedkoper aanbod vir dieselfde vloerruimte elders te kry.

4

50

VRAAG 2: VENNOOTSKAPPE: STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE EN NOTAS

(45 punte; 36 minute)

2.1

2.1.1	B ✓
2.1.2	E ✓
2.1.3	D ✓
2.1.4	C ✓
2.1.5	A ✓

5

2.2 NOTA TOT DIE STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 29 FEBRUARIE 2024.**2.2 LOPENDE REKENING**

	Rose	Daisy
Salaris	146 000✓✓ ☒ ☒ *	182 000
Rente op kapitaal	30 000✓✓ ☒ *	28 000✓
Bonus	25 000	37 500✓✓
Primêre verdeling	201 000	247 500
Finale verdeling	60 600✓ ☒	90 900✓ ☒
Net Profit for the year	261 600	338 400
Onttrekkings	(127 500)✓✓	(85 000)
Behoue inkomste	134 100 ☒	253 400
Saldo aan die begin	(67000) ✓	55 000✓
Saldo aan die einde van jaar	67100 ☒	308 400

Wys berekeninge**Rose se salaris**

$1\,000 \times 3 = 3\,000$ ✓
 $(159\,000 - 3000)/13$ ✓ = $12\,000$ ☒ + $1\,000 = 13\,000$
 $159\,000 - 13\,000$ ☒
 = 146 000

Rente op kapitaal (Rose)

$290\,000 \times 10\% \times 6/12 = 14\,500$ ✓
 $310\,000 \times 10\% \times 6/12 = 15\,500$ ✓
 = 30 000☒

2.3

EKWITEIT EN LASTE	
EIENAARSBELANG	965 500☑
Kapitaal (280 000 ✓ + 290 000 ✓ + 20 000 ✓)	590 000
✓ Privaatrekening (sien 2.2: (67 100 + 308400))	375 500☑☑
NIE BEDRYFSLASTE	265 000
Lening: BNF Bank (330 000 ✓ – (50 000 + 15 000) ✓✓ (65 000 = 2 MARKS)	265 000☑*
BEDRYFSLASTE	226 500☑
Handels en ander betaalbares (160 000 ✓ + 3 500 ✓ – 2 000 ✓✓)	161 500☑*
✓ Korttermyn lening	65 000☑*
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	1 457 000☑*

20

45

VRAAG 3: ONTLEDING EN VERTOLKING

(43 punte; 32 minute)

3.1 FAIRYTALE PALEIS HANDELAARS

3.1.1 Bereken die Bruto wins op Verkope.

$$\frac{(1\,830\,000^{\checkmark} - 1\,610\,400^{\checkmark})}{1\,830\,000^{\checkmark}} \times 100$$

1 830 000[✓]12% ☒

219 000 (2 punte)

4

3.1.2 Bereken die vuurproefverhouding.

$$\frac{(240\,000^{\checkmark} + 175\,000^{\checkmark})}{292\,750^{\checkmark}}$$

292 750[✓]

OF

$$(585\,500 - 170\,500) : 292\,750$$

1,4 : 1 ☒

4

3.1.3 Bereken die gemiddelde persentasie opbrengs verdien deur Snowy.

149 250[✓]

X 100

$$\frac{1}{2}^{\checkmark} (620\,000^{\checkmark} + 490\,000^{\checkmark} + 37\,000^{\checkmark} - 13\,500^{\checkmark}) / 2$$

26,8 % ☒

(556 750 = 4 punte)

7

3.1.4 Bereken die Skuld/Ekwiteitsverhouding.

$$419\,400^{\checkmark} : 1\,248\,500^{\checkmark} \quad \checkmark$$

Vennote belang

$$(600\,000 + 620\,000) + 42\,000 - 13\,500$$

(een punt)

(een punt)

0,34 : 1 ☒

4

3.1.5

Bereken die Solvabiliteitsverhouding.**(1375 650+585 500)**

1 961 150✓ : (419 900+ 292 750) ✓✓

712 650 (2 punte)2,75:1 ☒

4

3.2

Cinderelli en Snowy ontvang 'n aanbod van 'n potensiële 3de vennoot. Die vennoot stel meestal belang in hoe winsgewend die vennootskap is. Dink jy Fairytale Paleis se winsgewendheid is goed? Verskaf twee aanwysers met syfers om jou antwoord te staaf.

Finansiële aanwyser ✓ ✓ syfer (met tendens) ✓ ✓

Nee✓

Bedryfswins op verkope het verminder van 23% tot 16%.

Bedryfsuitgawes op verkope het verminder van 12% tot 19%.

5

3.3

Die besigheid het nie die beoogde winsopslag van 20% behaal nie. Verskaf TWEE moontlike redes waarom die winspersentasie nie behaal word nie.

Debiteure afslag is hoog ✓✓

Verkope teen verminderde prys ✓✓

Handelskorting ✓✓

Foute op dokumente ✓✓

4

- 3.4. **Lewer kommentaar oor die likiditeit van die besigheid. Verwys na TWEE relevante aanwysers met syfers om jou antwoord te staaf.**

Finansiële aanwyser ✓ ✓ Syfers (met tendens) ✓ ✓

- Die bedryfskapitaalverhouding het verswak van 2,4:1 tot 2:1.
- Die vuurproefverhouding het verswak van 1,63:1 tot 1,4:1.

Alhoewel die debiteure invorderingsperiode het verbeter van 40 dae tot 32 dae.

4

- 3.5. **Die vennote het besluit om afleweringsdiens te begin aanbied. Hulle oorweeg dit om 'n bykomende lening te neem om die aankoop van 'n nuwe voertuig te finansier. Is dit wys vir hulle om hul lening te verhoog? Haal een finansiële aanwyser met syfers aan om jou antwoord te staaf.**

Finansiële aanwyser ✓ Syfer (met tendens) ✓ Kommentaar ✓

Ja ✓

Skuld-Ekwiteitsverhouding het verlaag van 0,6:1 tot 0,34:1. Lae finansiële risiko.

4

- 3.6. **Snowy is tevrede met die opbrengs wat sy ontvang het, verduidelik hoekom deur syfers aan te haal.**

Finansiële aanwyser ✓ Syfer (met tendens) ✓

Haar verdienste is 15% wat meer is as die rente op die vaste deposito van 10% en die opbrengs op vennote se aandele is 14%.

3

VRAAG 4: PROBLEEMOPLOSSING

(12 punte; 10 minute)

4.1.1

EEN PROBLEEM HAAL SYFERS AAN	OPLOSSING ✓✓ ✓✓ ✓✓
TAXI 1: Dit is oud- gekoop in 2009(15 jaar) Waardevermindering is ten volle afgeskryf – het 'n boekwaarde van R1 Hoë brandstof en herstelkoste – R8,65/km 65% van die inkomste	Vervang die voertuig. Gee die bestuurder die nuwe voertuig. Gebruik die voertuig vir kort roetes.
TAXI 2: R15 000 van die tarief nie inbetaal nie Brandstof en herstelwerk is 45% van die inkomste	Monitor die daaglikse inkomste gereeld. Geld moet daaglik inbetaal word. Trek die geld van die bestuurder se salaris af. Dissiplinêre verhoor.
TAXI 3: Nuwe voertuig – het slegs 32 060 km afgelê 33% of Taxi 1 en 65% van Taxi 2	Ondersoek die rede vir die lae aantal reise. Bestuurder kan op verlof wees / of is besig met bedrieglike gedrag. Gee hierdie voertuig aan 'n betroubare bestuurder

12

TOTALE PUNTE

150